

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 149/2026-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného JUDr. Mikulášom Buzgóom, advokátom, Štúrova 20, Košice, proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Cob/120/2023-1269 z 26. augusta 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 30. decembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutým rozsudkom krajského súdu. Napadnutý rozsudok navrhuje zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.
2. Sťažovateľ sa pôvodne spolu s ďalšími žalobcami domáhal určenia, že suma 35 552,54 eur patrí do dedičstva po ich nebohom právnom predchodcovi a že podiel sťažovateľa na majetku žalovaného poľnohospodárskeho družstva predstavuje hodnotu 36 950,92 eur. O nároku žalobcov v 2. až 5. rade bolo právoplatne rozhodnuté samostatným rozhodnutím. Sťažovateľ v roku 2016 navrhol zmeniť žalobu a žiadal, aby mu žalovaná zaplatila 36 950,92 eur. Neskôr, v roku 2022 opäť navrhol zmenu petitu a k žalovanej sume požadoval aj zaplatenie úrokov z omeškania. Oba návrhy na zmenu žaloby boli prvoinštančným súdom pripustené.
3. Okresný súd Kežmarok vo svojom rozhodnutí uviedol, že medzi stranami neboli sporné skutkové tvrdenia o tom, že k vydaniu pohľadávky na majetkový podiel žalovanej nedošlo. Toto právo sa podľa zákona č. 42/1992 Zb. o úprave majetkových vzťahov a vyporiadaní majetkových nárokov v družstvách v znení neskorších predpisov mohlo na súde uplatniť dňom 1. septembra 2005, čo je zároveň počiatkom pre plynutie trojročnej premlčacej doby. Vzhľadom na to, že žalobcovia si nárok

na plnenie uplatnili až v roku 2016 a žalovaná vzniesla v roku 2021 námietku premlčania, okresný súd žalobu zamietol.

4. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie z dôvodov, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca, že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a námietka premlčania bola podaná oneskorene.

5. Krajský súd napadnutým rozsudkom prvoinštančné rozhodnutie potvrdil a nárok na náhradu trov odvolacieho konania priznal žalovanej. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že námietka premlčania nemá časové ohraničenie, nepodlieha koncentrácii konania a z toho dôvodu nemôže byť posúdená ako vznesená oneskorene. Ďalej krajský súd uviedol, že sťažovateľ pôvodne podal žalobu o určenie, ktorú až následne zmenil na žalobu o plnenie. Rozlíšenie týchto 2 druhov žalôb je pre posúdenie sporu zásadné. Podanie určovacej žaloby nie je spôsobilé vyvolať spočívanie premlčacej lehoty. Preto pre posúdenie premlčania v danom spore nie je rozhodné, kedy žalobca podal žalobu o určenie na súd, ale kedy uplatnil nárok na plnenie žalovanej pohľadávky. Na základe uvedeného krajský súd konštatoval, že okresný súd správne zistil skutkový stav a tento aj správne právne vyhodnotil, keď uzavrel, že uplatnený nárok na vyplatenie pohľadávky voči žalovanej vznikol 1. septembra 2005, pričom sťažovateľom bol na súde uplatnený až 17. októbra 2016.

6. Vo vzťahu k sťažovateľovej námietke o nesprávne obsadenom súde z dôvodu, že okresný súd nerovnako pristupoval k sporovým stranám pri vyrubovaní súdneho poplatku za odvolanie, krajský súd uviedol, že ak sa námietka zaujatosti týka len okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu alebo jeho rozhodovacej činnosti, súd na námietku zaujatosti v takom prípade neprihliada. V tejto súvislosti ešte odvolací súd uviedol, že k porušeniu sťažovateľovho práva na spravodlivý proces postupom okresného súdu nedošlo, pretože v čase podania žiadosti o odročenie pojednávania neexistoval žiaden dôvod pre taký postup. Okrem toho krajský súd poukázal na to, že sťažovateľova predošlá ústavná sťažnosť v otázke zaujatosti súdu prvej inštancie bola uznesením ústavného súdu č. k II. ÚS 33/2023-15 z 25. januára 2023 odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nesúrodým spôsobom popisuje doterajší procesný postup všeobecných súdov, z ktorého vyplýva jeho nespokojnosť s výsledkom sporu. Z obsahu jeho sťažnosti je možné vyabstrahovať jedine argument o nespokojnosti s hodnotením skutkových zistení.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje zákonom ustanovené náležitosti a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Podľa § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať a) označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody, b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody, c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí, d) konkrétne

skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd. Podľa § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažovateľ k ústavnej sťažnosti musí pripojiť aj kópiu právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu, ktorým malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

10. Všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu (III. ÚS 349/2015). Nedostatok právne relevantného odôvodnenia sťažnosti má vo vzťahu k namietaným porušeniam toho-ktorého základného práva alebo slobody významné procesné dôsledky, pretože ústavný súd nie je skutkovým súdom ani ďalšou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva, takže bez splnenia uvedenej podmienky ústavný súd o návrhoch sťažovateľa uvedených v petite ani nemôže rozhodovať (napr. III. ÚS 131/2012, III. ÚS 26/2016, IV. ÚS 49/2022). V dôvodoch ústavnej sťažnosti sa majú prejaviť podstatné vecné námietky korešpondujúce s jednotlivými namietanými porušeniami základných práv alebo slobôd.

11. Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre opakovane uviedol, že je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovalo čo najpresnejší opis skutkového stavu a najmä logickú právnu argumentáciu, na základe ktorej možno konštatovať existenciu príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom, resp. rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a porušením v ústavnej sťažnosti označených práv garantovaných ústavou, resp. kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou, ktorého vyslovenia sa sťažovateľ v petite svojej ústavnej sťažnosti domáha (IV. ÚS 198/2012, IV. ÚS 574/2018, II. ÚS 346/2021).

12. Osamotené tvrdenia o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia a celkovú nespokojnosť sťažovateľa s výsledkom sporu a postupom všeobecných súdov nemožno považovať za konkrétne skutkové a právne dôvody, tak ako to predpokladá § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde.

13. Rozsah nedostatkov odôvodnenia ústavnej sťažnosti napriek právnemu zastúpeniu je taký, že ústavný súd nemal priestor, aby svojím zásahom (či už vo forme výzvy na doplnenie ústavnej sťažnosti, alebo vlastnou aktivitou) odstránil tieto nedostatky ústavnej sťažnosti. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa týkalo najmä esenciálnych obsahových náležitostí ústavnej sťažnosti (nedostatočného odôvodnenia), teda podstaty ústavnej sťažnosti, a zároveň sťažovateľ je v konaní pred ústavným súdom riadne zastúpený, ústavný súd nepristúpil k výzve na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 58/2019, I. ÚS 351/2019, II. ÚS 520/2023).

14. Ústavný súd z uvedených dôvodov ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

15. Nad rámec uvedených záverov v nadväznosti na sťažovateľom požadované vyslovenie porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. dohovoru ústavný súd poukazuje aj na to, že ústavná sťažnosť mohla byť odmietnutá aj podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ako neprípustná. V § 420 Civilného sporového poriadku sú taxatívne vypočítané procesné vady konania takého stupňa závažnosti, pre ktoré je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu v merite veci alebo rozhodnutiu, ktorým sa konanie končí (vady zmätočnosti). Prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je tak založená na princípe univerzality, čo znamená, že dovolaním možno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu,

ktorým sa konanie skončilo, prípadne ktorým sa rozhodlo v merite veci (k tomu pozri uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 236/2016 z 19. 1. 2017 publikované pod R 19/2017).

16. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity, ktorým sa riadi konanie pred ústavným súdom a podľa ktorého predstavuje konanie pred ústavným súdom *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu. Vyčerpanie právnych prostriedkov, ktoré zákon poskytuje na účinnú ochranu základných práv a slobôd a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, je jednou z podmienok prípustnosti ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda aj podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom. Ústavný súd v súvislosti so skúmaním tejto podmienky konania o podanej ústavnej sťažnosti v rámci jej predbežného prerokovania v súčinnosti s okresným súdom zistil, že sťažovateľ dovolanie proti napadnutému rozsudku krajského súdu nepodal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. februára 2026

Robert Šorl
predseda senátu